

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Pustá Kamenice, okres Svitavy

Adresa: Pustá Kamenice 64, 569 82 Borová u Poličky

Identifikátor: 600 100 189

Termín konání orientační inspekce: 11. - 12. únor 2003

Čj.	104 039/03-1164
Signatura	oj4aw106

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola, Pustá kamenice, okres Svitavy (dále MŠ) je jednotřídní. Umístěna je přibližně ve středu obce v menším patrovém domku, jehož vnitřní spořádání charakterizuje MŠ jako předškolní zařízení rodinného typu. Od 1. ledna 2003 se stala příspěvkovou organizací. Její součástí je školní jídelna, která zajišťuje stravování i pro žáky základní školy v obci (dále ZŠ). Pro letošní školní rok byla MŠ naplněna do výše své kapacity. Bylo přijato dvacet dětí. Skupina je heterogenní ve věku od dvou a půl do šesti let. Současný počet se dle stávajícího zájmu rodičů a narozených dětí v obci udrží i pro další období.

Poslední inspekce v MŠ byla provedena 1. - 4. listopadu 1999 se zaměřením na celkové zhodnocení činnosti školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke vzdělávacímu programu MŠ
- materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke vzdělávacímu programu MŠ
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Od poslední inspekce v MŠ došlo k personálním změnám i ke změnám ve stanovení výše pracovních úvazků. Ředitelka zde pracuje od 12. prosince 2001 na dobu určitou do ukončení mateřské a rodičovské dovolené bývalé ředitelky. Má potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilost (pedagogika volného času). Po ukončení studia pracovala jako vychovatelka, s předškolními dětmi až v této MŠ. Další pedagogickou pracovnící je od 27. listopadu 2002 učitelka bez odborné pedagogické způsobilosti (střední odborná škola textilní). Výše úvazků přímé výchovné práce obou pracovnící (1,00 a 0,50) nepokryje délku provozu MŠ. Tato situace je vyřešena další pracovnící - pomocnou vychovatelkou, která v úvazku 0,17 pečuje o děti v době jejich příchodu do MŠ a v odpoledních hodinách před jejich odchodem. Je rovněž zaměstnána jako školnice a pomocná kuchařka. Další provozním zaměstnancem je kuchařka (v zimním období i jako topič). Všechny pracovníce vytvářejí harmonický kolektiv, kooperativně zajišťují plynulý chod MŠ.

Pro realizaci vzdělávací práce v MŠ jsou dána jasná pravidla (cíle i prostředky). Je podporováno další sebevzdělávání. Vzhledem k malé délce praxe s předškolními dětmi obou pedagogických pracovnící dochází průběžnému k předávání postupně získávaných zkušeností. Od nástupu učitelky jsou prováděny hospitace za účelem zkvalitnění vzdělávacího procesu. Kontrolní činnost je pro ředitelku zpětnou vazbou k přehodnocení svých přístupů a pedagogických náhledů na danou problematiku. Získané informace využívá také při řešení nedorozumění u dětí, ale i ve způsobu jednání s rodiči. Ředitelka i učitelka se zúčastňují odborných seminářů a získané poznatky se snaží aplikovat ve své práci. Zlepšilo se vybavení MŠ odbornou literaturou, k dispozici je kvalitní časopis pro předškolní výchovu Informatorium, některé nové publikace z Nakladatelství Portál, Rámcový vzdělávací program včetně metodických materiálů. Nové náměty pro didaktickou práci poskytují také časopisy

Sluníčko a Méd'a Pusík. Rovněž z realizovaných pedagogických porad je zřetelné řešení pedagogické problematiky. Je vytvořen systém evaluace a autoevaluace, který vytváří potřebnou zpětnou vazbu.

Pro oblast řízení MŠ má ředitelka pečlivě vypracovány potřebné dokumenty, jsou aktualizovány na podmínky příspěvkové organizace, pečlivě rozříděné a přehledně uspořádané. Evidence dětí a personální dokumentace je úplná a zabezpečena proti jejich zneužití. Drobné nedostatky ve Vnitřním řádu pro rodiče týkající se formulací v souladu s právními předpisy a předání úplných informací byly na místě projednány a odstraněny. Vnější informační systém směrem k rodičům a veřejnosti je promyšlený, účinný. Ředitelka spolu s ostatními pracovníci hledá nové a zajímavější formy spolupráce. Rodiče jsou vtahováni do činnosti MŠ, společně realizují některé akce, podílejí se sponzorskými dary na zlepšování materiálních podmínek pro děti.

Vytvořené personální podmínky pro realizaci předškolní výchovy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Malé prostory třídy a jídelny, která je částečně využívána jako herna při ranním příchodu a odchodu dětí v odpoledních hodinách, jsou účelně zastavěny nábytkem tak, aby bylo vytvořeno co nejvíce místa pro realizaci skupinových činností a pohybových aktivit. Nábytek je již staršího data, postupně dochází k úpravě výšky dětských stolů (hotovo je v jídelně), k vybavování koutků pro námětové hry. Od poslední inspekce došlo ke zlepšení ve vybavení audio pomůckami a elektrickými varhanami, pořízeno bylo několik kvalitních učebních pomůcek pro rozvoj myšlení a jemné motoriky. Úložné prostory slouží pro didaktický materiál a tělovýchovné nářadí, které je zastoupeno v základní nabídce. MŠ má nadále možnost využívat tělocvičnu ZŠ, má prostornou školní zahradu a v její těsné blízkosti hřiště. Rovněž blízké okolí MŠ nabízí řadu podnětů k poznávání a pro děti dostatek pohybového využití.

V loňském roce byly provedeny v budově MŠ různé opravy (žaluzie do třídy, nátěry oken a vybavení sociálních zařízení, vymalování), dílčí úpravy byly provedeny na školní zahradě. Prostory MŠ jsou vkusně vyzdobeny především pracemi dětí i zaměstnanců. Vytvořené prostředí je estetické, čisté, harmonické vztahy pracovníků a laskavé jednání k dětem umocňují utváření citových vazeb, pocit bezpečí a jistoty. V průběhu sledované vzdělávací činnosti byla zaznamenána mírná převaha řízených činností nad spontánními. Tuto skutečnost ovlivňují podmínky školní jídelny, kde se děti scházejí a nabídka činností je omezená. V denním režimu je pevně stanovena doba jídla a pobytu venku, odpolední odpočinek je diferencován podle individuálních potřeb dětí. Ostatní doba je určena k jejímu variabilnímu využití v průběhu vzdělávacího procesu jak pro spontánní, tak pro řízené činnosti. Ke zdravému rozvoji dětí přispívají pravidelně zařazovaná ranní cvičení, větrání ve třídě i v ložnici a zvlhčování vzduchu při odpočinku. Zavedeno je čištění zubů. Po celý den mají děti k dispozici čaj a samy si dovedou potřebu tekutin regulovat účinně vytvořeným návykem.

Vytvořené materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně vzdělávacího programu

MŠ pracuje od začátku školního roku 2002 - 2003 podle vlastního Školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) a vytvořené koncepce do roku 2004. Koncepční záměr je rozpracován do několika cílů, které vycházejí z obecného pojetí předškolní výchovy, zahrnují cíle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, pro oblast sebevzdělávání, materiálního zajištění, spolupráci s veřejností a vytváření zpětné vazby na základě analýzy. Ve ŠVP jsou tyto cíle zkonkretizovány a určeny prostředky realizace. Výroční zprávy za školní rok 2001 - 2002 (z 11. prosince 2001 a 31. srpna 2002) obsahují přehled pestré a zajímavé činnosti MŠ včetně bohatých kulturních podnětů a dalších aktivit, které byly přínosem pro tělesný a sociální rozvoj dětí. Analýza činnosti MŠ byla zaměřena především na výsledky práce předškolních dětí.

Realizace vzdělávacího programu MŠ je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Ředitelkou stanovená pedagogická dokumentace je řádně vedená. Záznamy vzdělávací práce jsou přehledné, rozsah byl vypovídající a v souladu s plánovanou činností.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Součástí ŠVP je hlavní tematický plán. Témata jsou rozčleněna do jednotlivých měsíců a ve svém názvu postihují problematiku probíhajícího ročního období. Pro práci učitelek jsou zpracovávány třídní vzdělávací programy. Jsou týdenní, zvolené téma je obsahově rozvedeno do vzdělávací složek především pro řízené činnosti včetně dílčích úkolů a prostředků realizace. Má však v realizaci menší kompaktnost, motivační a logickou návaznost obsahů činností v průběhu týdne. Dominuje zde jedna vzdělávací činnost (dříve složka výchovy), ostatní (2 - 3) jsou využívány spíše pouze k motivaci, či k aktivizaci dětí. V průběhu týdne nejsou vždy všechny zastoupeny. Obsah spontánních činností je převážně ponechán na volbě a přání dětí, pouze ráno při příchodu je dětem nabízena práce u stolečků (vybarvování omalovánky, modelování, hra se stavebnicí).

Plánovaný obsah vzdělávací činnosti plní děti s učitelkou po odchodu do třídy. Realizován je v určité motivační propojenosti a návaznosti v průběhu dne. Na jeho začátku je vždy zařazováno ranní cvičení. V tuto dobu doházejí do MŠ „poslední“ děti a přirozeně se do činnosti zapojují s dodržováním smluvených hygienických pravidel. Sledované cvičení bylo dynamické, provedené v radostné náladě. Zdravotní cviky s jednou gumou dobře vyřešilo organizaci, rozmístění v prostoru, přispělo i k vytváření pozitivních postojů mezi dětmi (věřit kamarádovi, spolupracovat, mít ohled). Zdravotní cviky byly dobře převedeny a vysvětleny, vhodně zvolenou slovní metodou aktivizovala ředitelka děti ke spoluúčasti a vzájemné interakci. Pohybovou hru náročnou na orientaci a rytmus zvládaly i mladší děti. Chyběla relaxace - celkové zklidnění, uvolnění.

Řízená činnost (rozvíjejí poznání) probíhala po svačině. Děti plnily úkol „čím se projevují naše smysly“. Ředitelka měla pro úvodní část připravené poutavé pomůcky, avšak zvolená

organizace (u stolečků) byla již méně vhodná, vedla do určité míry děti k pasivitě. Některé seděly zády k ředitelce, která se snažila děti pro činnost zaujmout verbálně vyvolaným napětím a zvědavostí. Postupně docházelo k plnění úkolu - rozlišování smyslů na připraveném ovoci a zelenině (ochutnávání, přivonění, barevnost atd.). Vzhledem k tomu, že děti měly minimální možnost manipulace a byly odkázány na slovní pokyny, aktivizovala ředitelka pozornost dětí také zařazováním hádanek, u starších dětí i mylnými otvrzeními (okurka je červená), na které musely reagovat. Druhá část byla provedena v prostoru třídy, ale opět v sedu na židličkách. Zde se začaly projevovat důsledky zvolené organizace, minimální možnosti podílet se na průběhu činnosti. Děti se přestávaly soustředit, vyvíjená iniciativa ředitelky je zklidnit byla málo účinná. Zařazené písničky s doprovodem kytary na přání dětí prostřídané pohybovým ztvárněním zaujaly především starší děti. Navíc obsah této hudební činnosti a vybraných písniček s navozeným tématem téměř nesouvisel (Běžela ovečka, Na Okoř je cesta). V celé řízené činnosti se projevilo slabší prožitkové vnímání a pochopení smyslu činnosti. Převažovaly zde verbální metody s dobrou modulací hlasu ředitelky pro upoutání zájmu nad prožitkovým učením a uplatněním prvků tvořivé dramatiky.

V zařazené pracovní činnosti druhý den (vyrábění ryby z papírového sáčku) byly naopak tyto momenty pozitivně zvýrazněny. Vzorně připravené pomůcky s diferencovaným podílem každého dítěte podle jeho schopností na zhotovení výrobku, zdravým povzbuzováním v průběhu činnosti a ponecháním naprosté volby ve výtvarném pojetí měl prožitek dětí stoupající tendenci. Děti měly dostatek pomůcek, měly možnost samy si volit barvy, starší nenásilně procvičovaly uvolnění ruky při kresbě šupin. Všechny pracovaly po celou dobu s chutí a s plným emocionálním nasazením a očekáváním finálové fáze výrobku (nafouknutí).

Pro rozvoj spontánních aktivit, především her, byla v dopoledním programu vyčleněna doba před pobytem venku. Částečně nahradila potřebu hry dětí v ranních hodinách. Ředitelka zde měla prostor pro individuální přístup, uspokojování zájmů dětí a rozvíjení her vybraných dětmi. Časové omezení této činnosti neposkytovalo možnosti hry rozvinout do větší šíře a hloubky s využitím jejich záměru či účelu pro další činnosti. Při pobytu venku bylo v první části zařazeno sáňkování s dodržением všech bezpečnostních opatření, druhá část byla dětmi využita k pohybovému vyžití na sněhu v prostotu školní zahrady. Ředitelka měla po celou dobu o dětech přehled, zapojovala se do činnosti dětí či přicházela s novými náměty.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Děti dovedly bezprostředně komunikovat, úroveň slovní zásoby a vyjadřování odpovídala jejich věku. Byly k sobě navzájem ohleduplné, starší byly vedeny k pomoci mladším. Zvládaly práci s lepidlem, překládání papíru a základní prvky sebeobsluhy. Zcela samostatně byly při hygieně. Starší děti se učí drobným pracovním úkonům (např. mazaly si pomazánku na chléb). Byly upevňovány návyky držení tužky, příboru. Grafomotorické cviky jsou intenzivněji zařazovány u předškolních dětí. Vystavené výtvarné práce dokládají využívání rozmanitých technik i formátů papíru. Děti jsou vedeny ke kulturnímu a společenskému chování. Všechny pedagogické pracovnice mají na děti jednotné požadavky a návyky jsou tak důsledně upevňovány.

Příprava a realizace vzdělávací práce v řízených a spontánních činnostech byla celkově velmi dobrá. Zřetelná je snaha, zájem a pedagogický přístup ředitelky, velmi dobré zpracovávání třídních programů. Organizace činností, volba metod a jejich uplatnění je záležitostí postupného získávání praktických zkušeností a následného analyzování.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- MŠ má novou Zřizovací listinu ze dne 26. listopadu 2002, která upravuje její činnost od 1. ledna 2003 na podmínky příspěvkové organizace. Kapacita zůstala stejná, došlo pouze ke změně názvu předškolního zařízení. Na žádost Obce Pustá Kamenice, okres Svitavy ze dne 7. října 2002 o změnu v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nebyla ke dni inspekce v MŠ ještě tato skutečnost písemně potvrzena.
- MŠ do své vzdělávací činnosti zahrnuje řadu aktivit, kterými obohacuje pobyt dětí v MŠ - jízda na koni, předplavecký výcvik v Poličce, využití dopravního hřiště. Ve spolupráci s rodiči jsou ve ŠVP plánovány oslavy ročních období, tzv. jarní, letní slavnosti. MŠ se také zúčastňuje představení divadelních spolků z okolí i vzdálenějších míst (Srdíčko - Hlinsko, Divadélko z pytlíčku - Pardubice, Budík - Borová atd.). Sama svoji práci prezentuje v obci pracemi dětí ve vývěsní skříňce, kde jsou veřejnosti předkládány i aktuální informace o činnosti MŠ. Má vytvořenou úzkou spolupráci se ZŠ (kulturní vystoupení, vzájemné návštěvy) a se svým zřizovatelem především v oblasti materiálního zajištění, podílení se na tvorbě ŠVP, ale i na propagaci MŠ jak pomocí místního rozhlasu, tak formou letáků. Rodiče se podílejí na realizaci některých činností, sponzorsky pomáhají zlepšovat vybavení pro děti (hračky).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí školského úřadu Svitavy ze dne 9. května 2000 o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. dubna 2000
2. Zřizovací listina ze dne 26. listopadu 2002
3. Žádost Obce Pustá Kamenice, okres Svitavy ze dne 7. října 2002 o změnu v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
4. Jmenování statutárního orgánu MŠ vydané dne 27. listopadu 2002 Obcí Pustá Kamenice, okres Svitavy s účinností do 1. ledna 2003
5. Koncepční záměr školy pro období 2002 - 2004
6. Výroční zpráva MŠ za I. pololetí školního roku 2001 - 2002 ze dne 11. prosince 2001
7. Výroční zpráva MŠ za II. pololetí školního roku 2001 - 2002 ze dne 31. srpna 2002
8. Školní vzdělávací program „Malí velcí Kamarádi“ ze dne 1. září 2003
9. Tematický plán vzdělávací činnosti pro školní rok 2002 - 2003
10. Třídni vzdělávací programy - na měsíce leden a únor 2003
11. Přehled výchovné práce ve školním roce 2002 - 2003
12. Výkaz o MŠ (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. září 2002
13. Evidence dětí - přihlášky, rozhodnutí o přijetí do MŠ, evidenční listy
14. Zápis z přijímacího řízení do MŠ ze dne 27. června 2002
15. Pověření rodičů k odvádění dětí z MŠ ve školním roce 2002 - 2003
16. Doklady od rodičů o dlouhodobé nepřítomnosti dětí v MŠ ve školním roce 2002 - 2003
17. Vnitřní řád pro rodiče ze dne 1. září 2003
18. Denní režim
19. Personální dokumentace (pracovní smlouvy, pracovní náplně)
20. Vnitřní řád školy pro zaměstnance ze dne 2. ledna 2003

21. Vymezení kompetencí zaměstnanců
22. Rozpis pracovní doby zaměstnanců
23. Kritéria pro odměny a osobní ohodnocení zaměstnanců
24. Činnost a motivace pedagogických pracovníků
25. Plán pedagogických a provozních porad ve školním roce 2002 - 2003
26. Zápis z hospitace ze dne 13. ledna 2003
27. Inspekční zpráva čj. 104 361/99-1164 ze dne 7. října 1999

ZÁVĚR

MŠ má k realizaci vzdělávací činnosti velmi dobré pedagogické podmínky. Obě pracovnice mají zájem o další sebevzdělávání, jsou iniciativní.

Materiální podmínky se od poslední inspekce značně zlepšily, je věnována pozornost vnitřnímu vybavení, budově i školní zahradě.

Kvalita vzdělávací práce je ovlivněna personálním obsazením - učitelkami s dosud malými pedagogickými zkušenostmi v předškolní výchově. Její úroveň je však velmi dobrá, o čemž svědčí dosažené výsledky u dětí a zájem rodičů o MŠ. Vzdělávací činnost je obohacována nadstandardními aktivitami, které na mateřských školách stejného typu nejsou zcela běžné.

Odpovědný přístup ředitelky v oblasti řízení, vstřícnost při vzájemném jednání a dobrá právní orientace ve vedení příspěvkové organizace je kladem její práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Pechancová

Marcela Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 19. února 2003

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. února 2003

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Titul, jméno, příjmení

Pavčina Vajsová, ředitelka

Pavčina Vajsová v. r.
podpis

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Patdubice - odbor školství	2003-03-11	104 057/03
Zřizovatel Obec Pustá Kamenice	2003-03-11	104 058/03

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány